

Onderwijsmonitor Alblasterdam 2009

Onderzoekcentrum Drechtsteden

A. van der Linden
W. van den Boogaard

mei 2010

Colofon

Opdrachtgever GR Drechtsteden
Tekst Onderzoekcentrum Drechtsteden
Drukwerk Impuls Publiciteit, Alblaserdam
Informatie GR Drechtsteden
Onderzoekcentrum Drechtsteden
Postbus 619
3300 AP Dordrecht
078 – 620 65 25
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Overnemen van delen van de tekst is toegestaan onder voorwaarde van een duidelijke bronvermelding.

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Opzet.....	5
1.3 Leeswijzer	5
2 Peuterspeelzalen en kinderopvang	7
2.1 Kinderopvang.....	7
2.2 Peuterspeelzalen	7
3 Basisonderwijs	9
3.1 Aantal leerlingen	9
3.2 Gewichtenleerlingen.....	9
3.3 Vroegschoolse educatie in groep 1 en 2.....	10
3.4 Cito-toets	10
4 Voortgezet onderwijs	13
4.1 Bestemming schoolverlaters vmbo.....	13
4.2 Schoolverzuim	13
4.3 Voortijdig schoolverlaten	13
5 Regionaal onderwijs	15
5.1 Speciaal basisonderwijs.....	15
5.2 Speciaal onderwijs	15
5.3 Herkomst en bestemming speciaal basisonderwijs	16
5.4 Herkomst en bestemming speciaal onderwijs	16
5.5 Middelbaar beroepsonderwijs	16
5.6 Hoger beroepsonderwijs	18
5.7 Opleidingsniveau (beroeps)bevolking	19
5.8 Voortgezet algemeen volwassenen onderwijs	19
Bijlagen	21
Bijlage 1 Toelichting op begrippen.....	23

1 Inleiding

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) monitort vanaf 2008 jaarlijks de stand van zaken in het onderwijs in de Drechtstedengemeenten. Hoeveel kinderen nemen deel aan voor- en vroegschoolse educatie? Welke ontwikkelingen zien we in het schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten? En wat is de ontwikkeling van het aantal leerlingen in het basisonderwijs, voorgezet onderwijs en middelbaar onderwijs? Deze en andere onderwerpen in het onderwijsveld staan beschreven in de Onderwijsmonitor. Deze monitor geeft inzicht in de staat van het onderwijs in Alblasserdam en de regio.

1.1 Aanleiding en doel

De Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden en de gemeenten hebben voor het voeren van onderwijsbeleid behoefte aan beleidsondersteunende informatie. In dit kader heeft het OCD in 2008 de onderwijsmonitor Drechtsteden ontwikkeld. Deze wordt gebruikt om tendensen zichtbaar te maken en levert indicatoren waaraan de gemeenten het doelbereik van hun beleid kunnen toetsen.

1.2 Opzet

We hebben de onderwijsmonitor Drechtsteden in 2008 voor de eerste keer uitgebracht. In de onderwijsmonitor worden cijfers over het gemeentelijke onderwijsveld belicht. In de rapportage zijn soms alleen gegevens opgenomen van de meest recente datum, die dan als nulmeting zijn te beschouwen. Voor zover informatie over een onderwerp over een langere periode beschikbaar is worden trends en ontwikkelingen in beeld gebracht. In de rapportage is voor zover er sprake is van een regionale onderwijsfunctie ingezoomd op de cijfers van de afzonderlijke gemeenten en de Drechtsteden als totaal. Een voorbeeld hiervan is het voortijdig schoolverlaten. Het bovenlokale aanbod aan onderwijsvoorzieningen is in een apart hoofdstuk opgenomen.

De onderwijsmonitor is tot stand gekomen onder begeleiding van het Ambtelijk Overleg Onderwijs Drechtsteden, waarin iedere gemeente is vertegenwoordigd. Daarmee wordt de monitor op flexibele wijze opgebouwd en kunnen we inspelen op nieuwe of gewijzigde beleidsvragen.

Voor de dataverzameling maken we gebruik van beschikbare informatie in landelijke bronnen, Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, scholen en gemeentelijke bronnen. Bij de verzameling van de gegevens vindt afstemming plaats met de cijfers die aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OC&W) worden verstrekt. Een voorbeeld hiervan zijn de cijfers van voortijdig schoolverlaten.

1.3 Leeswijzer

De onderwijsmonitor Alblasserdam is opgebouwd uit de hoofdstukken Voorschoolse educatie, Basisonderwijs en Voortgezet onderwijs, waarin we informatie op gemeenteniveau vermelden. Daarnaast treft u een hoofdstuk aan waarin we onderwijsinformatie op regionale schaal tonen.

2 Peuterspeelzalen en kinderopvang

Hoeveel kinderen gaan naar de kinderopvang of de peuterspeelzaal? Hoeveel kinderen volgen een programma voorschoolse educatie om achterstanden op het gebied van taal en andere ontwikkelingsgebieden in te lopen? In dit hoofdstuk geven we antwoord op deze vragen.

2.1 Kinderopvang

De deelname aan kinderopvang van 2- en 3-jarigen is volgens tabel 2.1 in 2009 21%. De cijfers zijn gebaseerd op de opgaven van kinderdagverblijven.

Tabel 2.1 Deelname kinderopvang (2- en 3-jarigen)

	2009
aantal 2- en 3-jarigen ^a	497
deelname kinderopvang ^b	103
deelname in %	21

Bron: GBA, kinderdagverblijven

^a per 1 januari

^b per 1 oktober

2.2 Peuterspeelzalen

Het aantal peuters (2- en 3-jarigen) dat staat ingeschreven bij een peuterspeelzaal bedroeg per 1 oktober 2009 144. Dit is 29% van het aantal 2- en 3-jarigen.

Tabel 2.2 Deelname peuterspeelzalen (2- en 3-jarigen)

	2009
aantal 2- en 3-jarigen ^a	497
deelname peuterspeelzaal ^b	144
deelname in %	29

Bron: GBA, kinderdagverblijven

^a per 1 januari

^b per 1 oktober

In Alblasterdam bezoekt 50% van de 2- en 3-jarigen een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal.

2.3 Deelname voorschoolse educatie

Het beleid van het Rijk is erop gericht per 1.1.2012 alle gewichtenkinderen van twee en drie jaar in kinderopvang en peuterspeelzaalwerk voorschoolse educatie aan te bieden. Dit is een inspanningsverplichting die het Rijk aan de gemeente heeft opgelegd. Met de inzet van het vve-programma in de kinderopvang en peuterwerk wordt gewerkt aan het voorkomen en wegwerken van achterstanden op het gebied van taal en andere ontwikkelingsgebieden.

In Alblasterdam worden doelgroepkinderen geïndiceerd op basis van de gewichtenregeling. Omdat het moeilijk is vast te stellen of alle doelgroepkinderen een indicatie hebben is in tabel 2.3 alleen de deelname aan vve opgenomen. Op peuterspeelzalen wordt per 1 oktober 2009 aan 27 2- en 3-jarige doelgroepkinderen een vve-programma aangeboden. De kinderopvang biedt geen vve-programma aan.

Tabel 2.3 Deelname vve (2- en 3-jarigen) per 1 oktober

	2009
<i>kinderopvang</i>	0
<i>peuterspeelzaal</i>	27
<i>totaal</i>	27

Bron: GBA, kinderopvang, peuterspeelzalen, gemeente

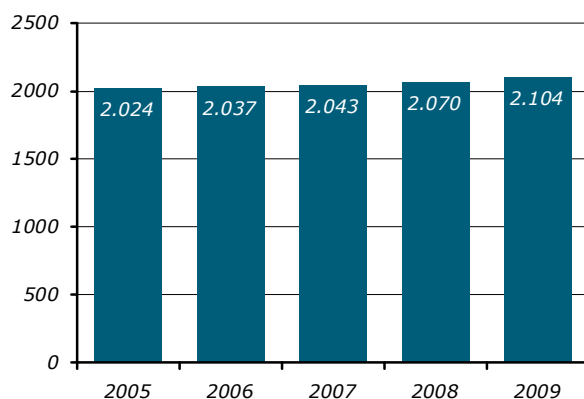
3 Basisonderwijs

Is er sprake van een toe- of afname van het aantal leerlingen in het reguliere basisonderwijs? Hoe is de verdeling naar denominatie? Hoeveel gewichtenleerlingen zijn er? En hoe scoren de basisscholen voor de cito-toets? Deze onderwerpen komen in dit hoofdstuk aan bod. Het speciaal basisonderwijs wordt in hoofdstuk 5 belicht.

3.1 Aantal leerlingen

De basisschoolbevolking stijgt volgens de cijfers in figuur 3.1 met enkele tientallen leerlingen per jaar.

Figuur 3.1 Ontwikkeling aantal leerlingen basisonderwijs per 1 oktober

Bron: CFI

Aantal leerlingen (denominatie)

Het aantal leerlingen aan reformatorische scholen schommelt volgens de cijfers in tabel 3.1 rond de 500 leerlingen. Het aantal leerlingen van het protestants-christelijk onderwijs stijgt gestaag.

Tabel 3.1 Aantal leerlingen basisonderwijs naar denominatie per 1 oktober

soort onderwijs	2006	2007	2008	2009
openbaar	633	612	592	600
algemeen bijzonder				
islamitisch				
protestants-christelijk	933	939	971	1.008
reformatorisch	471	492	507	496
rooms-katholiek				

Bron: CFI

3.2 Gewichtenleerlingen

Aantal gewichtenleerlingen

In het basisonderwijs is vanaf het schooljaar 2006/2007 de gewichtenregeling gewijzigd waarbij alleen het opleidingsniveau van de ouders als maatstaf dient. Daarvoor was de gewichtenregeling voor de bepaling van gewichtenleerlingen ook gebaseerd op de herkomst van de ouders. De nieuwe regeling is gefaseerd ingevoerd. Per 1 oktober 2006 is gestart met groep 1 en 2. Per 1 oktober 2009 hebben alle leerlingen in het totale basisonderwijs een gewicht volgens de

nieuwe regeling. In tabel 3.2 zien we dat er in 2009 11% 0.3-leerlingen zijn en 1% 1.2-leerlingen. Zie voor een toelichting op de gewichtenregeling bijlage 1.

Tabel 3.2 Aantal leerlingen basisonderwijs naar gewicht per 1 oktober 2009

	aantal	%
0.0	1.845	88
0.3	239	11
1.2	20	1
totaal	2.104	100

Bron: CFI

Gewichtenleerlingen in groep 1 en 2

Per 1 oktober 2009 hebben alle leerlingen in het basisonderwijs een gewicht volgens de nieuwe regeling. We zien dat in Alblasserdam 66 leerlingen in groep 1 en 2 een leerlinggewicht van groter dan 0 hebben. Dit is 12% van alle kinderen in groep 1 en 2.

Tabel 3.3 Aandeel gewichtenleerlingen (4- en 5-jarigen) in het basisonderwijs

	2009
aantal 4- en 5-jarigen ^a	545
aantal gewichtenleerlingen ^b	66
aandeel in %	12

Bron: GBA, CFI, basisscholen

^a per 1 januari 2010

^b per 1 oktober 2009. Kinderen met een leerlinggewicht > 0.

3.3 Vroegschoolse educatie in groep 1 en 2

Alle doelgroepkinderen moeten worden bereikt en een goed vve aanbod krijgen. Scholen zijn verantwoordelijk voor vroegschoolse educatie. Het Rijk verplicht gemeenten in de nieuwe Wet OKE afspraken met de scholen te maken over de resultaten van vroegschoolse educatie. De gemeenten maken afspraken met de scholen over het monitoren van de deelname aan vroegschoolse educatie en de resultaten daarvan. Op dit moment is nog onvoldoende zicht op de deelname van gewichtenleerlingen aan vroegschoolse educatie in groep 1 en 2.

3.4 Cito-toets

Totaalscore

In 2009 is de cito-toets in Alblasserdam bij 154 van de in totaal 155 leerlingen afgenomen op zes scholen. Op één basisschool wordt geen cito-toets afgenomen. Uit tabel 3.4 blijkt dat de scholen in Alblasserdam goed presteren. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde scoort 50% van de scholen in 2009 rond en 33% boven het landelijke gemiddelde.

Tabel 3.4 Cito-toets in vergelijking tot landelijk gemiddelde totaalscore (%)

eindtoets	beneden gemiddelde	rond gemiddelde	boven gemiddelde
2009	17	50	33

Bron: basisscholen

Toelichting: De cito-score van een school wordt in schoolrapport B vergeleken met de landelijke gemiddelde standaardscore binnen dezelfde schoolgroep. De schoolgroepindeling (zeven schoolgroepen) is t/m de cito-toets 2009 gebaseerd op de oude gewichtenregeling. Met ingang van het schooljaar 2009/2010 is de nieuwe gewichtenregeling ingevoerd in groep 8. Vanaf de cito-toets 2010 maakt CITO schoolrapporten met en zonder correctie leerlingengewicht en vervalt de groepsindeling.

Taalscore

Tabel 3.5 laat zien dat de taalscore op de basisscholen in Alblasserdam goed is: 67% scoort rond en 33% boven het landelijke gemiddelde.

Tabel 3.5 Cito-toets in vergelijking tot landelijk gemiddelde taalscore (%)

eindtoets	beneden gemiddelde	rond gemiddelde	boven gemiddelde
2009	0	67	33

Bron: basisscholen

Toelichting: De cito-score van een school wordt in schoolrapport B vergeleken met de landelijke gemiddelde standaardscore binnen dezelfde schoolgroep. De schoolgroepindeling (zeven schoolgroepen) is t/m de cito-toets 2009 gebaseerd op de oude gewichtenregeling. Met ingang van het schooljaar 2009/2010 is de nieuwe gewichtenregeling ingevoerd in groep 8. Vanaf de cito-toets 2010 maakt CITO schoolrapporten met en zonder correctie leerlingengewicht en vervalt de groepsindeling.

4 Voortgezet onderwijs

Welk aandeel van de schoolverlaters vmbo gaat naar het mbo? Komt schoolverzuim veel voor en hoeveel bedraagt het aantal voortijdig schoolverlaters? De antwoorden op deze vragen worden in dit hoofdstuk gegeven.

4.1 Bestemming schoolverlaters vmbo

Van alle Alblasserdamse leerlingen beroepsgerichte leerweg en de gemengde en theoretische leerweg gaan ruim acht op de tien naar het mbo (tabel 4.1). De toestroom naar het Da Vinci College bedraagt 36%. Van alle schoolverlaters vmbo gaat 41% buiten de Drechtsteden aan een ROC studeren. Een gering aantal, namelijk 1%, is nog niet bij een vervolgopleiding ingeschreven. Dit laatste percentage heeft betrekking op een momentopname per eind 2008.

Tabel 4.1 Bestemming Alblasserdamse schoolverlaters vmbo, stand eind 2008

bestemming	aantal	%
ROC Da Vinci College	48	36
ROC elders	54	41
voortgezet onderwijs	18	14
werken	1	1
overige opleiding/activiteiten	10	8
schoolverlaters vmbo nog niet ingeschreven bij andere opleiding	1	1
totaal	132	100

Bron: Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, 'project overstap' en 'project de volgende stap'

4.2 Schoolverzuim

Het schoolverzuim is te onderscheiden in langdurig en relatief verzuim. Onder langdurig verzuim verstaan we leerplichtige jongeren die langer dan een maand aaneengesloten geen onderwijs volgen, maar wel ingeschreven staan bij een school. Van relatief verzuim is sprake als een jongere spijbelt, zich (onterecht) ziek meldt of geregeld niet op school verschijnt of zonder toestemming van school wegblijft vanwege een vakantie. In de afgelopen twee jaar hebben drie leerlingen langdurig verzuimd (tabel 4.2).

Tabel 4.2 Aantal schoolverzuim leerplichtige leerlingen in Alblasserdam per 1 oktober

	2007/2008	2008/2009
langdurig verzuim ^a	6	3
relatief verzuim ^b	.	39

Bron: Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, jaarverslag 2008-2009

^a langdurig verzuim: leerplichtige leerlingen die langer dan een maand geen onderwijs gevolgd hebben, maar wel staan ingeschreven staan bij een school.

^b relatief verzuim: een jongere die spijbelt, zich (onterecht) ziek meldt of geregeld niet op school verschijnt of zonder toestemming van school wegblijft vanwege een vakantie.

4.3 Voortijdig schoolverlaten

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft in alle RMC-regio's convenanten afgesloten met contactgemeenten en onderwijsinstellingen over het terugdringen van voortijdig schoolverlaten in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Als extra stimulans om de convenantafspraken te halen stelt OCW aanvullende subsidie beschikbaar voor onderwijsprogramma's. In de VSV-verkenner van OCW wordt het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie vastgelegd. Een

startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of een mbo-diploma niveau 2 of hoger. Een vmbo-diploma wordt dus niet gezien als een startkwalificatie.

Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in Alblasserdam in het schooljaar 2008/2009 bedroeg 60. Voor Alblasserdam gold een ambitie maximaal 40 nieuwe voortijdig schoolverlaters in het kader van het actieplan voortijdig schoolverlaten voor de regio (tabel 4.3). Dit houdt in dat de ambitie voor Alblasserdam niet is behaald. De regionale ambitie voor 2008/2009 van 817 voortijdig schoolverlaters is niet behaald. Regionaal blijft het bereik nog achter bij de ambitie.

Tabel 4.3 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009 ^a	ambitie 2008/2009
<i>Alblasserdam</i>	50	75	63	60	40
<i>Dordrecht</i>	560	485	513	511	448
<i>Hendrik-Ido-Ambacht</i>	69	67	69	57	55
<i>Papendrecht</i>	92	106	85	90	74
<i>Sliedrecht</i>	78	80	72	77	62
<i>Zwijndrecht</i>	173	151	151	123	138
<i>Drechtsteden</i>	1.022	964	953	918	817

Bron: VSV-verkenner OCW

^a voorlopig cijfer

5 Regionaal onderwijs

Het speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs en voortgezet algemeen volwassenen onderwijs zijn regionale onderwijsvoorzieningen. In het kader van een doorgaande ontwikkellijn van 0-23-jarigen in de Drechtsteden worden in dit hoofdstuk regionale onderwijsfuncties nader belicht.

5.1 Speciaal basisonderwijs

Op het speciaal basisonderwijs worden kinderen toegelaten die op grond van ontwikkelingsproblemen tijdelijk of blijvend zijn aangewezen op overwegend orthopedagogisch onderwijs. In tabel 5.1 zien we dat het aantal leerlingen op scholen voor het speciaal basisonderwijs in Dordrecht en Zwijndrecht stabiel blijft. Op de Papendrechtse school voor speciaal basisonderwijs zien we een lichte afname. De scholen voor speciaal basisonderwijs hebben een regionale functie.

Tabel 5.1 Aantal leerlingen speciaal basisonderwijs per 1 oktober

gemeente	2006	2007	2008	2009
Dordrecht	378	371	368	368
Papendrecht	223	214	215	197
Zwijndrecht	166	161	149	161

Bron: CFI

5.2 Speciaal onderwijs

Het speciaal onderwijs betreft zowel het PO als het VO. Vanaf 1 augustus 2003 zijn de kinderen op de speciale scholen onderverdeeld in vier clusters:

- cluster 1: kinderen met visuele handicap;
- cluster 2: kinderen met een auditieve en/of communicatieve handicap;
- cluster 3: kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap;
- cluster 4: kinderen met een gedragsstoornis of psychiatrische problemen.

Het aantal leerlingen in cluster 2 blijft vrijwel gelijk. Het aantal leerlingen op speciale scholen in cluster 3 in Dordrecht neemt toe en daalt in Sliedrecht. Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs in cluster 4 bezoekt op de school in Dordrecht stijgt licht, terwijl het aantal op de Papendrechtse school gelijk blijft (tabel 5.2). De speciale scholen hebben een regionale functie.

Tabel 5.2 Aantal leerlingen speciaal onderwijs per 1 oktober

gemeente/soort onderwijs	2006	2007	2008	2009
Dordrecht, cluster 2	93	101	96	100
Dordrecht, cluster 3	253	267	269	279
Dordrecht, cluster 4	247	255	279	288
Papendrecht, cluster 4	74	72	72	71
Sliedrecht, cluster 3	165	160	142	130

Bron: CFI

5.3 Herkomst en bestemming speciaal basisonderwijs

In de Drechtsteden gaan 706 leerlingen naar het speciaal basisonderwijs (sbo). Uit tabel 5.3 lezen we dat alleen in Dordrecht, Papendrecht en Zwijndrecht speciaal basisonderwijs wordt aangeboden. Relatief veel kinderen uit Alblasserdam en Sliedrecht bezoeken het sbo buiten de Drechtsteden.

Tabel 5.3 Herkomst en bestemming leerlingen speciaal basisonderwijs, januari 2009

onderwijsplaats	woonplaats						totaal
	Alblas-serdam	Dor-drecht	HI-Ambacht	Papen-drecht	Slie-drecht	Zwijn-drecht	
Dordrecht	1	325	3	4	5	8	346
Papendrecht	19	6	4	98	23	9	159
Zwijndrecht		2	52			94	148
Rotterdam		1		1			2
elders	16	6	4	4	17	4	51
totaal	36	340	63	107	45	115	706

Bron: Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, leerplichtbestand

Toelichting: de aantallen wijken af van tabel 5.1. Tabel 5.1 gaat uit van het aantal leerlingen op scholen voor speciaal onderwijs in de Drechtsteden. Tabel 5.3 gaat uit van de leerlingen die speciaal basisonderwijs volgen in de Drechtsteden of elders.

5.4 Herkomst en bestemming speciaal onderwijs

Het speciaal onderwijs op het Regionaal Expertise Centrum (REC) wordt bezocht door 783 leerlingen (tabel 5.4). De onderwijsvoorziening is aanwezig in Dordrecht, Papendrecht en Sliedrecht. Van alle leerlingen uit de Drechtsteden die naar het speciaal onderwijs gaan bezoeken 745 (94%) van de in totaal 763 leerlingen een school in de Drechtsteden.

Tabel 5.4 Herkomst en bestemming leerlingen speciaal onderwijs, januari 2009

onderwijsplaats	woonplaats						totaal
	Alblas-serdam	Dor-drecht	HI-Ambacht	Papen-drecht	Slie-drecht	Zwijn-drecht	
Dordrecht	17	413	24	21	16	77	568
Papendrecht	2	26	4	12	6	9	59
Sliedrecht	5	32	8	26	27	11	110
Rotterdam	2	4			2	1	9
elders	6	15	2	5	8	2	38
totaal	32	490	38	64	59	100	783

Bron: Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, leerplichtbestand

Toelichting: de aantallen wijken af van tabel 5.2. Tabel 5.2 gaat uit van het aantal leerlingen op scholen voor speciaal onderwijs in de Drechtsteden. Tabel 5.4 gaat uit van de leerlingen die speciaal onderwijs volgen in de Drechtsteden of elders.

5.5 Middelbaar beroepsonderwijs

Het mbo is te onderscheiden in een beroepsgerichte opleidende leerweg (bol) en een beroeps begeleidende leerweg (bbl): leren in combinatie met werken. De cijfers hebben betrekking op alle leerlingen van het Da Vinci College en het Wellant College. De tabellen 5.5 t/m 5.7 brengen de ontwikkeling van het aantal studenten naar leerweg/variant, domein en niveau in beeld. Bij bol voltijd zien we tussen schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 en toename met 194 studenten (tabel 5.5). Bij bbl nemen we daarentegen een afname van 184 deelnemers waar.

Tabel 5.5 Aantal deelnemers beroepsonderwijs per leerweg/variant

soort onderwijs	2006/ 2007	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010
Da Vinci College	5.800	6.043	6.206	6.379	6.300
<i>bol voltijd</i>	3.516	3.703	3.732	3.863	4.021
<i>bol deeltijd</i>	304	292	193	176	175
<i>bbl</i>	1.980	2.048	2.281	2.340	2.104
Wellant College	588	549	550	521	609
<i>bol voltijd</i>	454	382	361	317	353
<i>bol deeltijd</i>	0	0	0	0	0
<i>bbl</i>	134	167	189	204	256
Da Vinci College + Wellantcollege	6.388	6.592	6.756	6.900	6.909
<i>bol voltijd</i>	3.970	4.085	4.093	4.180	4.374
<i>bol deeltijd</i>	304	292	193	176	175
<i>bbl</i>	2.114	2.215	2.470	2.544	2.360

Bron: Da Vinci College, leslocaties Dordrecht (aantallen conform vastgestelde bekostigingstelling) en Wellant College

Naar onderwijsdomein onderscheiden, zien we in tabel 5.6 bij Leisure, na eerst een geleidelijke toename van 426 studenten in 2005 naar 692 in 2007, in 2009 een forse daling naar 415. De belangstelling voor Gezondheidszorg is tot 2008 (861 studenten) in stijgende lijn en neemt in 2009 (820 studenten) licht af. Technologie wordt in 2008 en 2009 door ongeveer 980 studenten gekozen. Dit is minder dan de jaren ervoor. Het domein office maakt in 2009 een forse groei door van 728 naar 991 studenten.

Tabel 5.6 Aantal deelnemers beroepsonderwijs per onderwijsdomein

domein	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010
Da Vinci College	5.800	6.403	6.206	6.379	6.300
<i>Bouw & Wonen</i>	392	369	368	357	309
<i>Business</i>	777	695	693	711	697
<i>Dienstverlening</i>	279	429	456	459	462
<i>Gezondheidszorg</i>	747	795	752	861	820
<i>ICT</i>	455	493	271	302	302
<i>Art & Design</i>			281	333	386
<i>Leisure</i>	426	525	692	668	415
<i>Office</i>	751	723	712	728	991
<i>Technologie</i>	1.068	1.037	1.029	982	981
<i>Welzijn</i>	905	977	952	978	937
Wellant College	588	549	550	521	609
<i>totaal beroepsonderwijs</i>	6.388	6.592	6.756	6.900	6.909

Bron: Da Vinci College, leslocaties Dordrecht (aantallen conform vastgestelde bekostigingstelling) en Wellant College

In de verdeling naar onderwijsniveau zien we volgens tabel 5.7 flinke veranderingen. Opvallend is de gestegen deelname aan niveau 4, van 2.271 in schooljaar 2007/2008 naar 2.552 in 2008/2009 en 2.785 in het schooljaar 2009/2010.

Tabel 5.7 Aantal deelnemers beroepsonderwijs per niveau per 1 oktober

soort onderwijs	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010
Da Vinci College					
niveau 1	334	307	335	356	314
niveau 2	1.602	1.804	1.868	1.805	1.757
niveau 3	1.925	2.009	1.966	1.890	1.712
niveau 4	1.939	1.923	2.037	2.328	2.517
Wellant College					
niveau 1	62	61	65	74	117
niveau 2	115	123	130	123	127
niveau 3	138	107	121	100	97
niveau 4	268	258	234	224	268
onbekend	0	5	0	0	0
totaal					
niveau 1	396	368	400	430	431
niveau 2	1.717	1.927	1.998	1.928	1.884
niveau 3	2.063	2.116	2.087	1.990	1.809
niveau 4	2.207	2.181	2.271	2.552	2.785
onbekend	0	5	0	0	0

Bron: Da Vinci College, leslocaties Dordrecht (aantallen conform vastgestelde bekostigingstelling) en Wellant College

5.6 Hoger beroepsonderwijs

In Dordrecht zijn zeven gesubsidieerde hbo-opleidingen. De pabo-opleidingen op de Dordtse locaties van de Hogeschool Rotterdam en InHolland en de opleidingen Psychologie, Economie, Business and Innovation en 2de graads lerarenopleiding op het Da Vinci College. Daarnaast biedt de Christelijke Hogeschool Ede vanaf schooljaar 2009/2010 de duale opleiding verpleegkunde in Dordrecht aan. De niet bekostigde instelling ABC Hogeschool Dordrecht biedt de opleidingen bedrijfsadministratie, accountant administratie consultant en associate's degree aan. Tabel 5.8 geeft de ontwikkeling van het aantal studenten weer. Het aantal pabo-studenten blijft vrijwel stabiel. De belangstelling voor de opleiding Psychologie schommelt de laatste jaren rond de 290. Het aantal studenten Economie daalt gestaag.

Tabel 5.8 Aantal studenten hoger beroepsonderwijs

	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010
gesubsidieerde instelling	1.132	1.130	1.189	1.213	1.215
Hogeschool Rotterdam, pabo	430	450	440 ^a	440 ^a	420
InHolland, pabo Dordrecht	400	375	414	430	440
Da Vinci College, Psychologie	210	233	283	298	288
Da Vinci College, Economie	92	72	52	45	7
Da Vinci College, Business and Innovation					31
Da Vinci College, 2 ^{de} graads lerarenopleiding					16
Christelijke Hogeschool Ede, Dordrecht, duale opleiding verpleegkunde					13
particuliere instelling				135	181
ABC Hogeschool Dordrecht, Bedrijfsadministratie				123	156
ABC Hogeschool Dordrecht, Accountant administratie-consulent (AA)				12	10
ABC Hogeschool Dordrecht, Associate's degree					15
totaal	1.132	1.130	1.189	1.348	1.396

Bron: Hogeschool Rotterdam, InHolland, Da Vinci College, Christelijke Hogeschool Ede, ABC Hogeschool Dordrecht

^a cijfer per 1 september 2008

5.7 Opleidingsniveau (beroeps)bevolking

Alblasserdam scoort volgens tabel 5.9 met 62% middelbaar of hoger opleidingsniveau onder het landelijk gemiddelde (67%). In Nederland heeft 75% van de beroepsbevolking van 15-64 jaar een middelbare of hogere opleiding gevolgd. Alblasserdam scoort met een percentage van 71% onder het Nederlandse gemiddelde.

Tabel 5.9 (Beroeps)bevolking van 15-64 jaar met middelbaar/hoger opleidingsniveau (%)

	2003/ 2005	2004/ 2006	2005/ 2007	2006/ 2008
bevolking 15-64 jaar				
Alblasserdam	60	62	63	62
Nederland	65	66	66	67
beroepsbevolking 15-64 jaar				
Alblasserdam	72	72	73	71
Nederland	74	75	75	75

Bron: CBS, 3 jaarsgemiddelde

Toelichting: beroepsbevolking is de werkzame en werkloze beroepsbevolking

5.8 Voortgezet algemeen volwassenen onderwijs

Het voortgezet algemeen volwassenen onderwijs (vavo) biedt leerlingen de kans alsnog een diploma te halen voor atheneum, havo of vmbo tl als zij gezakt zijn voor één of twee vakken. Het is een voorziening die door de regio ZHZ wordt gedragen vanuit het participatiebudget onderdeel WEB/Educatie. Uit 19 gemeenten kunnen leerlingen gebruik maken van deze voorziening die een belangrijk onderdeel vormt bij de bestrijding van voortijdig schoolverlaten. Daarmee worden de kansen op deelname aan vervolgonderwijs vergroot. Tabel

5.10 toont aan dat de vraag naar havo nog stabiel blijft. De deelname aan de opleidingen atheneum en vmbo-theoretische leerweg daalt.

Tabel 5.10 Aantal deelnemers vavo per 1 oktober

opleiding	2008	2009
<i>atheneum</i>	<i>12</i>	<i>3</i>
<i>havo</i>	<i>23</i>	<i>22</i>
<i>vmbo- theoretische leerweg</i>	<i>13</i>	<i>5</i>
<i>totaal</i>	<i>48</i>	<i>30</i>

Bron: Da Vinci College

Bijlagen

Bijlage 1 Toelichting op begrippen

Nieuwe gewichtenregeling ingaande schooljaar 2006/2007

Deze nieuwe regeling is ingegaan op 1 oktober 2006. Vanaf die datum worden de leerlingen van groep 1 en 2 (4- en 5-jarigen) volgens de nieuwe regeling geteld. In de jaren daarna zijn steeds twee nieuwe leeftijdsgroepen volgens de nieuwe regeling gewogen:

- 1 oktober 2007: de leerlingen van 4 t/m 7 jaar;
- 1 oktober 2008: de leerlingen van 4 t/m 9 jaar;
- 1 oktober 2009: de leerlingen van 4 t/m 11 jaar en ouder.

Bij de laatste telling hebben dus alle leerlingen een gewicht volgens de nieuwe regeling.

Voor het bepalen van het gewicht van de leerling worden bij de opleidingen van de ouder(s) drie categorieën onderscheiden

- *Categorie 1:* maximaal basisonderwijs of (v)so-zmlk t/m 13^e levensjaar
De ouder heeft maximaal basisonderwijs (t/m 13^e levensjaar) of (v)so-zmlk gehad.
- *Categorie 2:* maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis of kaderberoepsgerichte leerweg
De ouder heeft maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg gedaan. Of de ouder heeft maximaal twee jaar onderwijs in een andere schoolopleiding in het voortgezet onderwijs aansluitend op het basisonderwijs gehad.
- *Categorie 3:* overig voortgezet onderwijs en hoger
De ouder heeft een opleiding van drie of vier jaar mavo (c- of d-niveau), drie of vier jaar vmbo gemengde leerweg of theoretische leerweg genoten. Of de ouder heeft meer dan twee jaar havo of vwo gevolgd. Voor het niveau mavo/havo/vwo kunnen ook de oudere opleidingen worden gelezen: (m)ulo, mms of hbs. Of de ouder heeft een mbo, hbo of universitaire opleiding gevolgd.

Het criterium om een basisschool al of niet extra middelen toe te wijzen is het opleidingsniveau van de ouder(s). De nieuwe regeling kent twee gewichten: 0.3 en 1.2

- 0 Het gewicht 0 wordt toegekend aan leerlingen van wie één van de ouders of beide ouders een opleiding heeft gehad uit categorie 3.
- 0.3 Het gewicht 0.3 wordt toegekend aan leerlingen van wie beide ouders maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg hebben gedaan of maximaal twee jaar onderwijs in een ander schoolopleiding volgend op het basisonderwijs (categorie 2).
- 1.2 Het gewicht 1.2 wordt toegekend aan leerlingen van wie één van de van ouders maximaal basisonderwijs of (v)so-zmlk (categorie 1) heeft gehad en de andere een opleiding uit categorie 1 of 2.

Cito-toets en schoolgroepen (t/m cito-toets 2009)

De cito-score van een school wordt in het schoolrapport B van CITO vergeleken met de landelijke gemiddelde standaardscore binnen dezelfde schoolgroep. Er zijn zeven schoolgroepen:

- schoolgroep 1: 100% 1.0 leerlingen;
- schoolgroep 2: 76-99% 1.0 leerlingen;
- schoolgroep 3: 51-75% 1.0 leerlingen;
- schoolgroep 4: 0-50% 1.0 leerlingen;
- schoolgroep 5: 26-50% 1.9 leerlingen;
- schoolgroep 6: 51-75% 1.9 leerlingen;
- schoolgroep 7: 76-100% 1.9 leerlingen.

Indeling schoolgroepen vervalt m.i.v. cito-toets 2010

Met ingang van schooljaar 2009/2010 is de nieuwe gewichtenregeling ingevoerd in groep 8. Vanaf de cito-toets 2010 maakt CITO schoolrapporten met en zonder correctie leerlingengewicht en vervalt de groepsindeling.

Speciaal onderwijs (expertise centra)

Het speciaal onderwijs betreft zowel het PO als het VO. Vanaf 1 augustus 2003 zijn de kinderen op de speciale scholen onderverdeeld in vier clusters:

- cluster 1: kinderen met visuele handicap;
- cluster 2: kinderen met een auditieve en/of communicatieve handicap;
- cluster 3: kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap;
- cluster 4: kinderen met een gedragsstoornis of psychiatrische problemen

Voortgezet onderwijs

Met ingang van 1 augustus 2002 zijn de scholen voor speciaal voortgezet onderwijs (svo) omgezet in leerweg ondersteunend onderwijs (lwoo) en praktijkonderwijs en worden vanaf dat moment tot het reguliere voortgezet onderwijs gerekend. Tevens is de afkorting svo gewijzigd in s(v)o.

Vanaf 2001/2002: gemengde en theoretische leerweg (voorheen mavo). Beroepsgerichte leerwegen (inclusief avo/vmbo/lwoo en praktijkonderwijs (voorheen vmbo).

Telling cumi-leerlingen voortgezet onderwijs

Ingaande 1 oktober 2006 is een nieuwe bekostigingssystematiek in het voortgezet onderwijs ingevoerd. Vanaf die datum worden geen cumi-leerlingen meer geteld.

Schoolverzuim

Het schoolverzuim is te onderscheiden in langdurig en relatief verzuim. Onder langdurig verzuim verstaan we leerplichtige jongeren die langer dan een maand aaneengesloten geen onderwijs genieten, maar wel ingeschreven staan bij een school. Van relatief verzuim is sprake als een jongere spijbelt, zich (onterecht) ziek meldt of geregeld niet op school verschijnt of zonder toestemming van school wegblijft vanwege een vakantie.

Startkwalificatie

Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of een mbo-diploma niveau 2 of hoger. Een vmbo-diploma wordt dus niet gezien als een startkwalificatie.

Voortijdig schoolverlaten (vsv) zonder startkwalificatie

Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) zijn leerlingen die zonder startkwalificatie de school verlaten. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of een diploma niveau 2 of hoger.

Westerse allochtonen

Tot westerse allochtonen behoren allochtonen met als herkomstgroepering Europa (excl. Turkije), Verenigde Staten, Canada, Oceanië (Australië en Nieuw Zeeland), Japan, Indonesië, voormalig Nederlands Indië, en voormalig Nederlands Nieuw Guinea. Definitie conform CBS.

Niet-westerse allochtonen

Tot niet-westerse allochtonen behoren allochtonen met als herkomstgroepering Turkije, Marokko, Suriname, Aruba/Antillen en overige niet-westerse allochtonen. Definitie conform CBS.

Bronnen:

Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA)

Gemeente Dordrecht/MO

basisscholen

CFI

CBS

Inspectie van het Onderwijs

Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

Da Vinci College

Wellant College

Hogeschool Rotterdam

InHolland

Christelijke Hogeschool Ede

ABC Hogeschool Dordrecht

Publicaties van het Onderzoekcentrum Drechtsteden

Algemeen

Trends Toekomst van Dordrecht	2009
Kerncijfers Drechtsteden 2008	2009
Staat van de Drechtsteden	2008
Prognose plechtigheden op de Essenhof in Dordrecht 2005-2020	2006

Bestuur en Imago

Imago Oud Krispijn, Herhalingsmeting	2008
Vertrouwen in het bestuur en oordeel over de raadscommunicatie 2007	2008
Imago onderzoek De Grote Rivieren	2007
Imago Oud-Krispijn	2006
Bekend maakt bemind Monitor Beeld van Dordt	2005
Wijkpanel Staart Imago	2005

Bevolking

Bevolkingsprognose per wijk gemeente Dordrecht 2007-2020	2008
Integrale leerlingenprognose gemeente Dordrecht 2002-2018	2003
Dordt op z'n droogst	jaarlijks

Dienstverlening

Klanttevredenheidsonderzoek Sociale Dienst Drechtsteden	2009
Klanttevredenheidsonderzoek Wijklijn	2007
Klanttevredenheidsonderzoek Drechthopper	2006
Klanttevredenheidsonderzoek Monumenten	2006
Klanttevredenheidsonderzoek Parkeren 2006	2006
Bekendheid, gebruik en tevredenheid website en E-loket	2006
Bekendheid en wensen Ondernemersloket	2005
Evaluatie waarderingssgesprekken	2005

Economie en Arbeidsmarkt

Monitor Binnenstad 2007	2008
Bedrijvenregister Drechtsteden 2007	2008
Monitor Route 23 Dordrecht en Drechtsteden '07	2008
Situatie, toekomstperspectief en randvoorwaarden voor ontwikkeling bedrijven buitengebied Dordrecht	2007
Passantenenquête Kernwinkelgebied	2007
Jongerenonderzoek Route 23	2006
Evaluatie vrijdagmiddagmarkt	2005
Koopgedrag, koopstromen en het functioneren van het aanbod in de sector dagelijkse artikelen	2005

Inkomen en Armoede

Inkomensmonitor Dordt-West 2008	2008
0-Meting SMS-Kinderfonds	2006

Leefbaarheid en Veiligheid

Veiligheidsbeleving op school 2008	2008
Sturen aan de wal, Brede aanpak jeugdcriminaliteit uitgelicht	2008
Politiekeurmerk Veilig wonen 0- en 1- meting	2007
Leefbaarheid en veiligheid Dordrecht 2007	2007
De burger over de buurtagent	2007
Evaluatie stadswachten in de wijken	2007
Leefbaarheid en veiligheid Zwijndrecht 2005	2006
Leefbaarheid en veiligheid in de Drechtsteden '05	2006
Leefbaarheid en veiligheid Oud-Beijerland 2006	2006
Wijkpanel Veilig opgroeien in de Staart	2006
Leefbaarheid en veiligheid in Sliedrecht 2005	2005
Leefbaarheid en veiligheid in Alblasserdam 2005	2005

Mobiliteit en Milieu

Milieu in de Drechtsteden 2007	2008
Gebruik bestrijdingsmiddelen en meststoffen onder hoveniers nulmeting	2007
Evaluatie Wijkverkeersplannen	2006
Milieumonitor Dordrecht 2005	2006
Evaluatie Verkeersplan Binnenstad	2006

Belevingswaardeonderzoek oppervlaktewater Goeree-Overflakkee	2006
Evaluatie proef mini-container papier	2005

Onderwijs

Onderwijsmonitor Dordrecht 2006-2007	2007
Overgang basisonderwijs - voortgezet onderwijs	2007
Huiswerkbegeleiding bij Dordtse zelforganisaties	2006
Laaggeletterdheid in Dordrecht	2006
Jongeren en huiswerk	2005
Kiezen voor beroepsonderwijs	2005

Vrije tijd

Recreatie in Dordrecht	2009
Vrijtijdsmonitor Dordrecht 2008	2008
Evaluatie festival- en evenementenbeleid Dordrecht	2007
Publieksprofiel en economische en toeristische betekenis Sinterklaashuis 2006	2007
Bereik en waardering RTV Dordrecht - herhalingsmeting	2006
Evaluatie Internationaal Poppentheater Festival Cultuurbereik 2005	2005

Welzijn

Bekendheid en gebruik Openbare Bibliotheek Dordrecht 2007	2008
Inventarisatie behoefte dagarrangementen Hendrik-Ido-Ambacht	2008
Jongerenmonitor 2007	2008
Mantelzorg Dordrecht 2007	2008
Anatomische model van de civil society voor de WMO	2008
Factsheet Antilliaanse Dordtenaren 2008	2008
Factsheet Jongerenparticipatie	2008
Ouderenmonitor 2007	2008
Leefsituatie ouderen in Zwijndrecht 2006	2007
Ban yuda otro - Antilliaans moederschap in Dordt	2007
Sociale voorzieningen in Hendrik-Ido-Ambacht	2007
Factsheet Sociale Staat van Dordrecht 2005	2006
Integratiemonitor Dordrecht 2005	2006
Realisatie- en exploitatiemogelijkheden hostelvoorziening	2006
Evaluatie kwaliteitsimpuls Stadspolder	2006
Opinie buurtwerk	2005
Inventarisatie WMO Drechtsteden	2005

Wonen

Woonmonitor Drechtsteden 2008	2008
Woonwensen senioren en aanbod van complexen	2008
Opinieonderzoek structuurvisie Papendrecht 2020	2008
Opinieonderzoek structuurvisie Dordrecht 2020	2007
Verhuisonderzoek Drechtsteden 2005 en 2006	2007
Bewonersoordeel openbaar groen	2007
Enquête onderzoek Woonkeus en woonruimte-verdelingssysteem	2006
Behoeftes aanleunwoningen Sterrenburg	2005

Bovenstaande lijst bevat een selectie van publicaties van het OCD

Meer cijfers en trends kunt u vinden op onze website www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Informatie/bestellen:

(078) 620 65 25
Onderzoekcentrum Drechtsteden
Postbus 619 - 3300 AP DORDRECHT
ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl